

Грущенко Олена Анатоліївна,
доцент кафедри економічної безпеки
та фінансових розслідувань
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат економічних наук, доцент;
Буличева Наталія Анатоліївна,
доцент кафедри приватного права
Київського університету імені Бориса
Грінченка, кандидат юридичних наук,
доцент

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ ЯК ФАКТОР УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО (РЕГІОНАЛЬНОГО) УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Тематика економіко-правового та соціального розвитку держави охоплює широке коло питань і різних сфер суспільного життя. Але ступінь їх наукового опрацювання і практичного вирішення далеко не однаковий. Увага вчених-економістів, як правило, зосереджена на окремих питаннях економічних реформ, вивчені причини їх недостатньої результативності, критиці чинного правового та організаційного поля їх здійснення.

Стосовно процесів досягнення виявлення ресурсів антикорупції, а саме, в територіальному (регіональному) управлінні проводяться та публікуються, зазвичай, аналіз державної антикорупційної політики України в умовах глобальної нестабільності, рівня антикорупційних заходів України та країн Європейського Союзу. Цьому присвячена низка монографічних досліджень та велика кількість наукових статей. Найбільш значущими серед них є роботи вітчизняних вчених Басанцова В., Зубаревої О. [1], Ткачук Ю., Матвієнко А. [2].

Помітне місце серед правових норм забезпечення економічної безпеки держави зайняло законодавство, зокрема, Закони України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки» від 20 червня 2022 року № 2322-ІХ [3], «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII [4], «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII [5], спеціальне законодавство, що стосується економічної конкуренції в період воєнного стану [6].

Водночас, питання ролі та значення методологічних основ територіального (регіонального) управління та використання ресурсів щодо запобігання корупції, його впливу та формування

конкурентного середовища, пробудження ділової активності і ефективного бізнесу, наукового обґрунтування системного бачення цих процесів в їх логічному взаємозв'язку ще не достатньо опрацьовані, або залишились поза увагою дослідників, чимало їх з необхідністю постає в умовах воєнного стану в Україні.

Тому, потребує більш поглибленого вивчення проблема взаємозв'язку процесів виявлення ресурсів антикорупції в державі з головними сегментами ринкової структури, формування адекватного новим економічним відносинам правового та організаційного механізму, що складається в умовах воєнного стану в Україні. Зазначимо, що період розвитку місцевого самоврядування в об'єднаних територіальних громадах дає шанс переформувати підхід до боротьби з корупцією і змістити акцент з людей на систему – працювати з громадами не над пошуком винних, та над створенням таких процедур, які нівелюють людський фактор при прийнятті рішень і не лишають місця для корупційних дій. Працювати не так проти корупціонерів, як за добросовісність системи урядування [2].

Сучасність поставила перед економікою України принципово нові задачі. Методи та організацію управління належить привести у відповідність до вимог економічної безпеки держави в період воєнного стану.

В територіальному (регіональному) розвитку держави слід виділити наступні проблеми:

- раціональне використання трудових ресурсів. в умовах ускладнення демографічної ситуації ця проблема набуває все більшого значення. тільки місцеві органи самоврядування можуть оптимально збалансувати потреби підприємств в трудових ресурсах з наявними і перспективними можливостями, а також потреби економічної структури регіону та наявності в ньому відповідних ресурсів;

- ефективне використання власних ресурсів в окремих регіонах потребує оптимального їх розподілу, що стосується, в першу чергу, найбільш дефіцитних ресурсів для відповідного регіону;

- оцінка впливу на довкілля;

- економія матеріальних ресурсів за рахунок використання нових технологій та техніки, що може бути забезпечено шляхом залучення інвестицій;

- розвиток соціальної інфраструктури регіонів;

- збалансованість потужностей будівельних фірм (організацій);

- розвиток та відновлення транспортної системи регіонів;
- відновлення та розвиток стабільності енергосистеми країни та окремих областей;
- перегляд регуляторних актів органів та посадових осіб місцевого самоврядування щодо їх результативності, внесення змін до актів, які не відповідають вимогам чинного законодавства, містять корупційні фактори чи спотворюють конкуренцію (наприклад, в сфері продажу об'єктів приватизації, оренди державного та комунального майна, надання державної допомоги суб'єктам господарювання з метою попередження фактів надання незаконної та недопустимої допомоги внаслідок недотримання вимог Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», та ін.). Наведений перелік проблем зазначає, що існує багато завдань, які потребують активного впливу територіального (регіонального) управління.

На основі мобілізації регіональних можливостей, зокрема, місцевої сировини, паливно-енергетичних ресурсів, створення, відновлення мало- та безвідходних виробництв, необхідно розробити оптимальну з точки зору фундаментальних національних інтересів України траєкторію розвитку економіки регіонів країни з метою забезпечення її економічної безпеки з урахуванням викликів воєнного та післявоєнного періоду. Також вважаємо за доцільне передбачити впровадження такої концепції економічного розвитку на центральному та територіальному рівнях шляхом оновлення Національної економічної стратегії, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179, та подальшого корегування відомчих планів її реалізації.

Список використаних джерел

1. Корупція в Україні: сучасні реалії та ефективні засоби протидії: монографія / І. В. Басанцов, О. О. Зубарева. Суми: Сумський державний університет, 2016. 113 с.

2. Ткачук Ю., Матвієнко А. Від антикорупції до добросчесності. Дієві інструменти для об'єднаних територіальних громад. Посібник-програма Глобал Ком'юнітіз, Агентства Сполучених Штатів Америки з міжнародного розвитку. Київ, 2020. С. 40. URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/565/DP_posibnik_antikor_tools_WEB.pdf.

3. Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки: Закон України від 20.06.2022 № 2322-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#top>.

4. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20>.

5. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України 14 жовтня 2014 року № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>.

6. Рекомендаційні роз'яснення АМКУ «Про деякі питання, пов'язані з наданням та розглядом заяв про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання в період воєнного стану, однакового застосування положень статей 26 та 27, абзацу третього частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктами 5, 12 статті 50 цього Закону, вчинених під час воєнного стану» від 30.03.2022, № 1-pp. URL: <https://amcu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-povyazani-z-nadannyam-ta-rozglydom-zayav-pro-nadannya-dozvolu-na-uzgodzheni-diyi-koncentraciyu?v=624d6f1715abc>.

Гудз Василь Михайлович,
аспірант кафедри кримінального
процесу Національної академії
внутрішніх справ

МІЖНАРОДНА ПРАВОВА ДОПОМОГА ЯК ДЖЕРЕЛО ДОКАЗІВ ОДЕРЖАННЯ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ

У сучасних умовах інтеграції політичного, економічного, соціального та технологічного життя між країнами світу перед правоохоронними органами України постають нові завдання, виконання яких неможливе без належного сприяння уповноважених органів іноземних держав. Для досягнення дієвості такої співпраці законодавець передбачив розділ IX у Кримінальному процесуальному кодексі України, яким урегульовано питання міжнародного співробітництва під час кримінального провадження та наділено уповноважені органи України правом направляти запити про міжнародну правову допомогу до інших держав.

Як правильно зазначає Чорноус Ю.М., міжнародна правова допомога є найбільш поширеною формою міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Її зміст полягає у проведенні різних процесуальних дій на підставі запиту (клопотання, доручення) про надання міжнародної правової допомоги [1]. Наразі ця діяльність є чи не єдиною можливістю